

познатих класичних личних и политичких права (једнакости пред законом, слободе личности, кретања, тајности писма, слободе изражавања мишљења, слободе штампе, зборовна удруживања и др.), овај Устав је предвидео читав низ нових права и слобода у сфери брачног и породичног живота (заштита брака, омладине, породице), образовања и верског живота (зајамчујући слободу наставе уз надзор државе, постојање јавних и других школа и др. као и слободу вере, аутономију верских заједница) а нарочита пажња је посвећена привредној сфери и економским и социјалним правима која из ње настају.

Уз класична економска права (својине, наслеђа), Вајмарски устав гарантује спектар права у области рада: слободу удруживања, право осигурања радника у случају старости, инвалидности и несталности живота, право радника да сарађује са послодавцем на доношењу прописа о условима рада и надница а нарочито право да управљају предузећем и буду представљени у радничком савету предузећа, среза и Рајха.

Поред напредних демократских држава и устава између два светска рата (Вајмарске Немачке, Аустрије, Пољске и др.) који су обогатили ризницу људских права и слобода, у то време се појављују и неке ауторитарне, фашистичке и нацистичке државе које су значиле сумрак демократије и људских права и слобода. Такве државе (Немачка, Италија и Шпанија) су зауставиле развитак Европе и вратиле је назад у мрачно време самовоље и насиља, доминације вође, расне и верске мржње и нетолеранције и уопште негирања и затирања свега што је људско и тежи слободи и достојанству. Иако је социјализам најављен са амбицијом да створи нови свет и ослободи човека од свих окова прошлости, то се у пракси није догодило. То важи за Први (и остале социјалистичке) устав социјалистичке совјетске државе од 1918. год. који је звучно најавио своју Декларацију права радног и експлоатисаног народа, али је, по проф. Павлу Николићу, и сама листа права и слобода као и њихов дomet у Декларацији (и Уставу од 1918.) знатно заостајао за правима и слободама прокламованим у уставима грађанских држава. Још више од прокламација, социјализам је пао у пракси примене људских права јер се претворио у режим против човека и његових права и слобода. Зато је социјализам од почетка трпео оправдане критике због грубог занемаривања и вређања људских права. То је било време (и поредак) гушења људских права и слобода, политичке репресије и тортуре, гажења елементарног личног и политичког достојанства услед